

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos akademinės etikos
ir procedūrų kontrolieriaus
2025 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. V-49

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS 2026-2028 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos prevencijos Lietuvos Respublikos Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) programos (toliau – Programa) paskirtis – įgyvendinti esminius pokyčius, nuosekliai ir kompleksiskai formuojant korupcijai atsparią aplinką Tarnyboje.

2. Programa yra orientuota į Tarnybos korupcijos rizikos veiksnių, priešasčių mažinimą ir šalinimą, taip pat korupcijos rizikos veiksnių valdymą.

3. Korupcijos prevencijos programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 patvirtinta 2022 – 2033 metų Nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais bei kitais teisės aktais reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.

4. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

4.1. Korupcija – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksnių pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksnių pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas (Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymas).

4.2. Korupcijos prevencija – korupcijos priešasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

4.3. Korupcijos rizikos veiksniai – priešastys, sąlygos, įvykiai, aplinkybės, dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika.

4.4. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas – administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, padaromas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

4.5. Korupcinio pobūdžio nusikalstama veika – kyšininkavimas, tarpininkavimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje, arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo prietaisų suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, turtą ar pelną pateikimas, nusikalstamu ar kitu būdu įgyto turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar kito atliekančio viešojo administravimo funkcijas

asmens veiklą, ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

5. Programos tikslas – šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti, paskatinti darbuotojų nepakantumą korupcijai, užtikrinti ilgalaikę, kryptingą, savalaikę korupcijos prevenciją bei kontrolę Tarnyboje.

II SKYRIUS KORUPCIJOS RIZIKOS SRITYS, PRIELAIDOS IR PASEKMĖS

6. Programoje nurodomos korupcijos rizikos sritys, korupcijos prielaidos bei korupcijos pasekmės:

6.1. korupcijos rizikos sritys;

6.1.1. administracinių nusižengimų nagrinėjimas;

6.1.2. skundų nagrinėjimas;

6.1.3. viešasis prekių ir paslaugų pirkimas;

6.2. korupcijos prielaidos:

6.2.1. *Teisinės prielaidos.* Tarnybai suteikti svarbūs įgaliojimai, todėl svarbu užtikrinti, kad Tarnybos darbuotojų veikla būtų teisėta. Tarnyba savo veiklą grindžia teisinio tikrumo, skaidrumo ir nediskriminavimo, tarnybinio bendradarbiavimo, vieno langelio, efektyvumo ir kitai Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Valstybės tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais principais, o darbuotojai nuolat tobulina savo administracinius gebėjimus ir laikosi tarnybinės etikos principų.

6.2.2. *Su Tarnybos veikla susijusios prielaidos.* Jautriomis ir reikalaujančiomis nuolatinio dėmesio sritimis galima būtų įvardinti Tarnybos veiklas susijusias su pažeidimu nustatytumu, ekonominių sankcijų skyrimu, viešųjų pirkimų vykdymu.

6.2.3. *Socialinės prielaidos.* Lietuvoje korupcijos suvokimo indeksas (KSI) tarptautinės nevyriausybinių organizacijų „Transparency International“ 2024 m. įvertintas 63 balais (100 KSI balų skalėje). Remiantis verslininkų ir tarptautinių apklausų rezultatais indeksas rodo, kad Lietuva yra tarp šalių, kurių visuomenė susiduria su kai kuriomis korupcijos problemomis ir korupcijos prevencija vis dar išlieka aktuali.

6.3. Korupcijos pasekmės:

6.3.1. visuomenės pasitikėjimo Tarnyba sumažėjimas;

6.3.2. Tarnybos atliekamų funkcijų kokybės pablogėjimas;

6.3.3. nepasitikėjimo, psichologinės įtampos padidėjimas bei bendravimo tarp Tarnybos darbuotojų pablogėjimas.

III SKYRIUS PRIEMONIŲ PLANO TIKSLAS, UŽDAVINIAI

7. Korupcijos prevencijos priemonių planas (toliau – Priemonių planas) rengiamas siekiant įgyvendinti esminius pokyčius mažinant korupciją, nuosekliai ir kompleksiskai Tarnyboje formuoti korupcijai atsparią aplinką.

8. Priemonių plano tikslas – skatinti Tarnybos darbuotojus veikti skaidriai ir sąžiningai, netoleruojant korupcijos ar kito nesąžiningo elgesio, ir užtikrinti, kad priežiūros funkcijos valstybėje būtų atliekamos efektyviai, koordinuotai ir veiksmingai apsaugant įstatymų bei kitų teisės aktų ginamas teises ir teisėtus interesus.

9. Priemonių plano tikslų numatoma siekti dviem kryptimis:

9.1. formuojant antikorpucines nuostatas ir didinant antikorpucines kompetencijas, siekiant tvarių, atsparių neteisėtai įtakai valdymo, administracinių ir finansinių sprendimų bei kokybiškų viešųjų ir administracinių paslaugų; taip pat įgyvendinant veiksmingą korupcijos kontrolę ir nešališką, objektyvų teisingumo vykdymą, užtikrinant teisės viršenybę. Be to, Priemonių plano tikslų bus siekiama įgyvendinant nustatytus konkrečius uždavinius;

9.2. įgyvendinant nešališką, objektyvią, veiksmingą korupcijos kontrolę, užtikrinant teisės viršenybę.

10. Programos uždaviniai tikslui pasiekti:

10.1. tobulinti antikorupcinę aplinką ir valdyti interesų konfliktus;

10.2. didinti Tarnybos veiklos viešumą ir atskaitingumą visuomenei;

10.3. didinti sprendimų ir procedūrų skaidrumą;

IV SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA ATSAKOMYBĖ IR FINANSAVIMAS

11. Priemonių planas nustato priemones Programoje numatytiems uždaviniams pasiekti, priemonių vykdymo terminus bei vykdytojus.

12. Priemonių planas tvirtinamas ir atnaujinamas Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus įsakymu, atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo Tarnyboje sritis ir Programos įgyvendinimą.

13. Ataskaita apie Priemonių plano vykdymą skelbiama kasmet Tarnybos internetinėje svetainėje.

14. Programos įgyvendinimo metu programos įgyvendinimą kontroliuoja, metodinę pagalbą korupcijos prevencijos klausimais Tarnyboje teikia asmuo atsakingas už korupcijos prevencijos kontrolę.

15. Už konkrečių programoje numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako Priemonių plane nurodyti darbuotojai.

16. Priemonių plano vykdytojų pasiekta pažanga vertinama pagal Priemonių plane nurodytus siektinus rezultatus ir jų rodiklius.

17. Programa vykdoma Tarnybos lėšomis.

V SKYRIUS

SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

18. Programa Tarnyboje siekiama šių rezultatų:

18.1. sumažinti korupcinio pasireiškimo tikimybę;

18.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

18.3. padidinti visuomenės pasitikėjimą Tarnyba.

19. Programos įgyvendinimo vertinimas:

19.1. programoje numatytų tikslų pasiekimas vertinamas pagal Priemonių plane nustatytus tikslo rezultato kriterijus;

19.2. Programos įgyvendinimą vertina asmuo atsakingas už korupcijos prevencijos kontrolę pagal Priemonių plano vykdytojų pateiktą informaciją apie programos įgyvendinimo eigą ir veiksmingumą.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Laukiamas Programos įgyvendinimo rezultatas – užkirsti kelią atsirasti palankioms korupcijai sąlygoms Tarnyboje, skaidrumo ir atvirumo užtikrinimas vykdant viešuosius pirkimus bei atliekant kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytas Tarnybos funkcijas.

21. Esant poreikiui Programa ir Priemonių planas gali būti peržiūrėti, papildomi, visą Programos įgyvendinimo laikotarpį.